

ECAD NEWSLETTER

EUROPEAN CITIES AGAINST DRUGS
www.ecad.net www.ecad.eu www.ecad.riga.lv www.jbb.gov.tr/ecad www.ecad.hlt.bg/home.html

7. izlaidums № 132
2010. g. septembris

"Designing a Better World"

„Modelēt labāku realitāti” – pašpalīdzības grupas grūtās dzīves situācijās:
Kā atrisināt sociālos un praktiskos jautājumus tiem, kas pagātnē atbrīvojušies
no narkotikām un noziedzīgas darbības?

Jorgens Svidens, ECAD; Romualds Ražuks, Jūrmalā; Janina Romanova, ECAD

ECAD konference Jūrmalā, 9. un 10.
septembrī

Viens no svarīgākajiem ECAD darbības virzieniem ir narkotiku apkarošanas politikas un praktisko zināšanu izplatīšana. Otrs svarīgs virziens ir stiprināt dalībvalstu savstarpējos sakarus. Abi šie uzdevumi tika sekmīgi pildīti konferencē, kas veltīta pašpalīdzības grupām un kuru kopīgi organizēja Jūrmalas pašvaldība un Zviedrijas sabiedriskā organizācija „X-Cons”.

Aptuveni 50 dalībnieku iepazīnās ar interesantiem ziņojumiem un prezentācijām, ar kurām uzstājās speciālisti un brīvprātīgie no Latvijas, Ukrainas, Zviedrijas un Lietuvas. Galvenā uzmanība konferencē tika pievērsta bijušo atkarīgo un tiesībpārkāpēju resocializācijas un integrācijas iespējām sabiedrībā.

Starp daudziem saturīgiem referātiem īpaši gribas atzīmēt organizācijas „X-Cons” ziņojumu par to, kā bijušie ieslodzītie un

atkarīgie paši pēc savas iniciatīvas veido pašpalīdzības grupas. „X-Cons” saviem biedriem dod iespēju iekļauties jaunā sociālā tīklā – bez narkotikām un krimināla; piešķir viņiem dzīvojamo platību pārejas periodā; strādā brīvības atņemšanas vietās un vispār ir paraugs tiem, kuri vēlas saraut saikni ar savu iepriekšējo dzīvi.

Stāstījums par rehabilitācijas centra „Mindaugs” darbu Lietuvā arī izraisīja lietu interesi.

★ ECAD JAUNUMI

ECAD cer, ka konferences dalībnieki, no kuriem daudzi ieņem atbildīgus amatus sabiedrībā, guva iedvesmas impulsu, lai plašākā mērogā atbalstītu bijušos tiesībpārkāpējus un atkarīgos viņu bieži vien ilgajā un grūtajā ceļā uz godīgu, skaidru un atturīgu dzīvi.

Komentāri

Sakarā ar jaunā ANO NNAP izpilddirektora iecelšanu:

Austrijas federālajā Eiropas un starptautisko lietu ministrijas preses konferencē ANO Ģenerālsēkretārs Bans Gimuns iepazīstināja ar jauno ANO pārstāvniecības Vīnē ģenerāldirektoru un ANO Narkotiku un noziedzības apkarošanas pārvaldes izpilddirektoru Juriju Fedotovu.

„Es viņu izvēlējos tāpēc, ka viņš ir uzticīgs Apvienoto Nāciju lietai, kā arī viņa personisko īpašību, profesionālo prasmju un augsti stāvoša diplomāta – KF ārlietu ministra vietnieka un KF vēstnieka Lielbritānijā – pieredzes dēļ. Esmu pārliecināts, ka viņš būs viens no lieliskākajiem, izcilākajiem un atdarināšanas cienīgākajiem Apvienoto Nāciju līderiem.”

Pasaules federācija pret narkotikām (WFAD):

WFAD aicina Fedotova kungu paust stingru nostāju, kas atbilst augstajiem standartiem, kurus izvirza ANO konvencijas par narkotikām. Konvencijas veido platformu narkotiku nelikumīga patēriņa apkarošanas darbam, uz tām jābalsta efektīvs praktisks darbs, kam jākalpo cilvēces veselībai un labklājībai.

Vīnes NVO komiteja narkotiku lietās:

„Kostas kungs izpilddirektora amatā piedalījās neformālā dialogā ar NVO ANO Komisijas ikgadējās sesijās par narkotiku jautājumiem. Viņš aicināja uz ikgadēju tikšanos ar Vīnes NVO komitejas pārstāvjiem, kuras laikā mēs apmainījamies ar informāciju, noteicām kopīgo interešu jomas un vienojamies par turpmāko sadarbību. Mēs ļoti ceram, ka Jūs turpināsi tradīciju un mums jau tuvākajā laikā būs iespēja tikties un apspriest mūsu nākamos soļus.”

“Rezultāti liecina par mūsu izraudzītā darbības virziena pareizību”

Romualds Ražuks, Jūrmalas pilsētas domes priekšsēdētājs

No uzrunas konferences dalībniekiem

Jūrmala ir kūrortpilsēta, kura intensīvi strādā, lai nodrošinātu dzīvei un tūrismam drošu vidi. Tāpēc mēs gribam, lai mūsu pilsēta būtu brīva no narkotikām un cita veida atkarībām. Tas savukārt izpaudīsies kā būtisks noziedzības samazinājums un kā nāves gadījumu samazinājums no bīstamām infekcijas slimībām. Mums ir vērtīga pieredze, ar kuru mēs gribam dalīties.

Mūsu panākumus narkotiku atkarības un tās seku apkarošanā lielā mērā veicināja sadarbība ar konferences organizatoriem – bezpeļņas organizāciju „Eiropas pilsētas pret narkotikām”. No 2007. gada arī Jūrmala ir šīs organizācijas locekle kopā ar citām 250 Eiropas pilsētām.

Pirmām kārtām mēs mēģinām ierobežot brīvu piekļušanu narkotikām. Šai nolūkā pašvaldības policija aktīvi sadarbojas ar Latvijas Valsts policiju, sociālās aizsardzības nodaļu un citām pašvaldības iestādēm.

2009. gadā tika ierosinātas 88 administratīvās lietas un 63 krimināllietas sakarā ar likumpārkāpumiem, kas saistīti ar

narkotikām (pilsētā ir 55 600 iedzīvotāju). Statistika par narkosituāciju mūs joprojām uztrauc, taču tā liecina arī par mūsu stingro attieksmi pret likuma pārkāpējiem. Skaitļi apliecina mūsu darba intensitāti.

Mūsu ikdienas pienākumos ietilpst narkoatkarības profilakse un mazākā kaitējuma principa ievērošana. Mūsu mobilais šļirču apmaiņas punkts un atkarības profilakses centrs veic bezmaksas eksprestestus uz HIV un B hepatītu un vienlaikus izplata bukletus un citus informatīvos materiālus. Centru apmeklē vidēji 70 klientu mēnesī. Šāda veida pasākumus atbalsta ANO Narkotiku un noziedzības apkarošanas pārvalde, taču to vērtējums atšķiras, jo šļirču apmaiņa reizēm tiek aplūkota kā solis narkotiku legalizācijas virzienā. Mēs veicam aizvietojošo metadona terapiju, lai palīdzētu narkomāniem atbrīvoties no atkarības.

Jūrmalas pieredze liecina, ka 2009. gadā pirmo reizi reģistrēto HIV un hepatīta inficēšanās gadījumu skaits ir samazinājies. Samazinājies arī nāves gadījumu skaits no narkotiku pārdozēšanas. Pozitīvie

Britu premjerministrs atbalsta „skrūvju piegriešanas” politiku attiecībā uz narkomāniem...

Lielbritānijas premjerministrs Deivids Kameronš atbalsta priekšlikumu krasi mainīt toni attiecībā pret iesīkstējušiem narkomāniem, proti, no masveida metadona izrakstīšanas pāriet uz narkoloģisko dispanseru plašāku izmantošanu, veicot ārstēšanu, kas balstās uz pilnīgu abstinenci. Saskaņā ar priekšlikumu dispanseri saņems ekonomisku atlīdzību, ja tiem izdosies savus pacientus atbrīvot no heroīna vai kokaīna atkarības. Reformas plāns paredz arī pabalstu atņemšanu tiem narkomāniem, kuri atsakās ārstēties.

Par atbildīgo narkotiku politikas reformēšanā iecelta iekšlietu ministre Terēza Meja, neraugoties uz spiedienu no Darba un pensiju lietu ministrijas puses, kura gribētu, lai šie jautājumi tiktu iekļauti šīs ministrijas kompetencē.

Pavisam Lielbritānijā ir aptuveni 200 000 no heroīna, kreka vai kokaīna atkarīgu cilvēku. Lielākā daļa esošo programmu ir vērstas uz to, lai atturētu narkomānus no tiesību pārkāpumiem, nevis lai atbrīvotu viņus no atkarības.

Ārstniecības līdzekļu ministrs Džeimss Brokensīrs uzsvēra, ka aizvietojošai metadona terapijai tiek atvēlēta jauna nozīme. Tai jāklūst par tādas stratēģijas daļu, kura palīdzēs atbrīvoties no narkotiskās atkarības un nodrošinās dzīvi bez narkotikām.

/Pēc „Telegraf” materiāliem

„Times” komentārs

Ārstēt no narkotiku atkarības – tas ir labi. Aizvietojošā terapija var stabilizēt no narkotikām atkarīgā cilvēka stāvokli, kas ir nepieciešams, lai cilvēku atgrieztu saturīgā dzīvē. Taču pārāk daudzi izrādījās „iekārtojušies” uz metadona. Pagājušajā gadā 65 000 ieslodzīto lietoja metadonu, kuram pašam par sevi piemīt liela iespēja izraisīt atkarību.

Mērķis novērst metadona atkarību netika izvirzīts: recepti var atjaunot visa mūža garumā... Tā ka labošanas sistēma kļuva par metadona narkomānu piegādātāju vairumā. Tā ir atzišanās, ka notikusi kolosāla izgašanās.

Tikai 3 procenti to, kurus ārstēja ar metadonu, pēc trim gadiem bija brīvi no atkarības. Trešajā daļā nāves gadījumu, kas saistīti ar narkotikām, tiek konstatēts metadons. Šai statistikai būtu jālaupa politiķiem miers, jo šo narkotiku apmaksā nodokļu maksātāji. Pati doma par to, ka valsts ir kļuvusi par narkotiku galveno izplatītāju, rada milzīgu satraukumu.

/Pēc www.thetimes.co.uk materiāliem

Kolumbija: Jaunā narkotiku apkarošanas kampaņa ir vērsta uz sabiedrību

Daudzus gadus Kolumbija starptautiskajā tirgū bija viena no lielākajām narkotiku ražotājām un piegādātājām. Līdz šim uzmanība narkotiku lietošanai valsts iekšienē tika pievērsta maz, līdz jauniegūtie dati uzrādīja narkotiku lietošanas pieaugumu sabiedrībā.

Saskaņā ar jaunāko narkosituācijas nacionālo pētījumu, kuru 2008. gadā publicēja Sociālas aizsardzības ministrija kopā ar Narkotisko vielu direktorātu un ANO Narkotiku un noziedzības apkarošanas pārvaldes pārstāvniecību Kolumbijā, 540 000 cilvēku vecumā no 12 līdz 65 gadiem iepriekšējā gadā ir lietojuši to vai citu narkotisko preparātu (iedzīvotāju skaits valstī ir aptuveni 45 miljoni cilvēku).

Kolumbijas valdība sadarbībā ar ANO NNAP izvirzīja sev mērķi padarīt valsti par „teritoriju bez narkotikām”. Nesen valdības aizbildnībā galvaspilsētā tika izvēsta vērienīga sabiedrībai adresēta narkotiku apkarošanas kampaņa ar tādu pašu nosaukumu – „Kolumbija – teritorija bez narkotikām”. Šī kampaņa notiks visās valsts pilsētās.

Tās galvenais mērķis ir mainīt tā dzīves stila sociālo un kultūras reprezentāciju, kurš propagandē narkotiku lietošanu. Kampaņa ir vērsta uz profilakses propagandu, izmantojot izglītību un informāciju un veselīga dzīvesveida izvēles stimulēšanu dažādās dzīves

situācijās, kā arī skolas, mājas, ģimenes un pilsētas kontekstā.

Tagad jau simtiem sabiedrības pārstāvju – jauniešu, studentu, valdības locekļu – ir parakstījušies uz valsts kartes-plāna, kurā Kolumbija ir pasludināta par „Teritoriju bez narkotikām”.

ANO NNAP pārstāvis Kolumbijā Aldo Lale-Demozs atzīst valsts valdības nopelnus narkotiku apkarošanā. „Mēs priecājamies, ka valdība sekmīgi īsteno narkosituācijas nacionālo pētījumu, kurš nebija veikts pēdējos 10 gadus. Mēs priecājamies arī par ātro reakciju un visiem pasākumiem, kas valstī veikti pēc rezultātu publicēšanas. Valdība rezultātus nenoklusēja, bet, gluži otrādi, darīja tos plaši pazīstamus un uzreiz veica publiskus pasākumus. Viens šāds pasākums bija šī kampaņa, lai mazinātu problēmas apmērus.”

Kampaņas vadītāja Marija Mersedesa Duenjasa kampaņas atklāšanā uzsvēra: „Ja pirms pāris gadiem dažādi valsts reģioni bija narkotiku izplatīšanas avots visā pasaulē, tad šodien, pēc tam, kad policija un armija ir veikusi pasākumus, kontrabandas ceļi ir daļēji slēgti. Tā dēļ narkotikas, kuras agrāk aizplūda uz ārējo tirgu, tagad paliek valstī un vietējie iedzīvotāji tās sākuši pārmērīgi lietot.”

/www.unodc.org

Santoss piekrīt Kalderonam- sarunas par legalizāciju ir nepieciešamas

Kolumbijas prezidents Huans Manuels Santoss augusta beigās paziņoja, ka atbalsta Meksikas prezidenta Felipes Kalderona aicinājumu sākt diskusiju par narkotiku legalizāciju.

„Mēs esam nonākuši tādā narkotika laimē, kad šāda veida pārdomas vienkārši ir nepieciešamas,” teica Santoss.

„Prezidentam Kalderonam ir taisnība – ir nepieciešama saruna, taču tas nenozīmē, ka visi piekrīt legalizācijai.”

Kolumbijas prezidents paziņoja, ka viņš mēģinās izveidot vienotu fronti ar Meksiku un Peru, ja Kalifornija referendumā š.g. novembrī nobalsos par marihuānas legalizāciju.

Santoss kritiski izturas pret priekšlikumu Kalifornijā legalizēt narkotikas, jo kā varēs paskaidrot Kolumbijas kalnu iedzīvotājiem, ka par marihuānas audzēšanu viņi nonāks cietumā un produktu konfiscēs, ja ASV tā lietošana būs pilnīgi likumīga? Kad legalizācijas aizstāvji ASV sāk nošķirt „vieglo” marihuānu un kokaīnu, Kolumbijas līderis jautājumu formulē citādi: kur tad ir tā robeža?

/Pēc colombiareports.com materiāliem

ASV izglītības pārvalde ir apmierināta ar obligāto izlases testa rezultātiem par narkotiku lietošanu skolās

ASV izglītības pārvalde veica eksperimentālās obligāto izlases testu programmas pārbaudi par narkotiku lietošanu skolās. Pētnieki salīdzināja skolēnus, kas piedalījās fakultatīvajos pasākumos, kur bija obligāti jāiesaistās minētajā obligātajā izlases testā, un skolēnus, kuriem, lai piedalītos pasākumos, testēšanā nebija jāpiedalās. Pretēji ziņojumiem plašsaziņas līdzekļos, kuri apgalvoja, ka narkotiku testēšanai vidusskolās nav ilglaicīga efekta, šis pētījums apliecināja obligātā izlases testa nozīmīgumu. Skolēni, kas bija iesaistīti šajā programmā, uzrādīja statistiski nozīmīgu zemāku psihoaktīvo vielu lietošanas līmeni pēdējo 30 dienu laikā, nekā skolu audzēkņi, kuri testēšanā nepiedalās. Nepatīss izrādījās arī izlases testēšanas programmu pretinieku apgalvojums par to, ka tās it kā „atbaidot” skolēnus no dalības fakultatīvajos pasākumos. Izglītības pārvalde šo pētījumu atbalsta, un tas piesaista uzmanību daudzajiem skolēnu izlases testēšanas programmu pozitīvajiem efektiem.

Sīkāku informāciju var iegūt vietnē www.ibhinc.org

(random student drug testing)

www.PreventionNotPunishment.org

Jauni bijušie noziedznieki strādā kopā ar policiju

Sekmīgam projektam „Gåsen”, kas tika īstenots vairākās Stokholmas priekšpilsētās, un kura laikā policija veica vairākas akcijas, lai konstatētu pusaudžus, kuri lieto kanabisu, sekoja turpinājums. Tagad aizturētajiem ir iespēja uzreiz pēc aizturēšanas tikt ar jauniešiem, kas ir bijušie noziedznieki, bet tagad – sabiedriskās organizācijas „X-Cons” biedri.

Septembrī jaunie „X-Cons” locekļi strādās viena Stokholmas rajona policijā un runās tieši ar pusaudžiem, kurus policijas aizturējusi par noziegumiem, kas saistīti ar narkotikām. Pieredze liecina, ka ne visi aizturētie jaunieši ir gatavi kontaktēties ar policiju, sociālo dienestu vai veselības aizsardzības darbiniekiem.

Ideja ir šāda: jaunie cilvēki, kuri pagātnē pastrādājuši noziegumus, izmanto savu pieredzi un savu izpratni par situāciju, lai nodibinātu kontaktu ar aizturēto, ievadītu viņu alternatīvā vidē, kur viņu varētu motivēt izbeigt noziedznieka karjeru un pārtraukt psihoaktīvo vielu lietošanu. Lai piedalītos šajā projektā, „X-Cons” biedri ir izgājuši speciālu apmācību.

Šāda veida sadarbība Zviedrijā ir pirmais mēģinājums.

„Tas, ka mēs atrodamies policijas ēkā, atvieglo mums tieša kontakta nodibināšanu ar šo pusaudzi. Mēs piedāvājam viņam sarunu, kursus, piedalīšanos pasākumos mūsu telpās,” stāsta „X-Cons” biedrs Rikards Karlsons.

Kad projekts beigsies, „X-Cons” atgriezīsies pie savas kontaktu dibināšanas prakses ar aizturētajiem pa tālruni. Sabiedriskie darbinieki saprot, ka tālruni nevar pielīdzināt personīgai sarunai, tāpēc viņi priecājas par unikālo iespēju veselu mēnesi atrasties tieši policijas ēkā.

Jāatzīmē, ka projekta īstenošanai bija nepieciešami ievērojami resursi.

/Drugnews.nu

Norvēģijas valdība plāno ieviest „narkometru”

Norvēģijas valdība vēlas pieņemt jaunu likumu, kurš ļautu veikt autovadītāju testēšanu ne tikai uz alkoholu, bet arī citām psihoaktīvām vielām. Pēdējo 10 gadu laikā ir būtiski pieaudzis to personu skaits, kas pie stūres atrodas narkotiku vai medikamentu

Nedervīds pieņemšanas spēkā

THK koncentrācija Nīderlandes kafijas veikalu produktos

Nīderlandes Psihiskās veselības un atkarību institūta (the Trimbos Institute) pētījums

Tetrahidrokanabinols (THK) ir marihuānas un hašiša galvenais psihoaktīvais komponents. Pētījuma mērķis ir noteikt THK koncentrāciju marihuānā un hašišā, ko valsti pārdod kafijas veikalos. Tāpat tika pārbaudīts, vai ir atšķirība produktos, kurus ražo no vietējām šķirnēm (nedervīds) un no importa šķirnēm. Mērījumi tiek veikti ik gadu jau desmit gadus. Līdztekus THK tiek pētīts arī divu citu kanabinoīdu, kanabidiola un kanabinola saturs.

Pētījumam ar gadījuma izlases metodi tika izvēlēti 50 kafijas veikali; tika nopirkti 66 nedervīda (*Sinsemilla*) paraugi, 15 importa marihuānas paraugi, 16 Nīderlandes hašiša paraugi un 56 no ārvalstu šķirnēm pagatavota hašiša paraugi. Papildus, no 49 šķirņu stiprākajiem marihuānas (zāļu) produktiem, kas nopērkami kafijas veikalos, pētījumam tika iegādāti 10 paraugi.

Parasti tika pirktis viens grams produkta.

Vidējais THK saturs marihuānas produktos bija 16,7%, hašišā – 22%. THK koncentrācija nedervīdā (17,8%) ir daudz augstāka nekā importētajā produktā (7,5%). Hašišā, kas ražots no Nīderlandes kaņepēm, bija daudz augstāka THK koncentrācija nekā hašišā, kas ražots no importa šķirnēm (32,6% pret 19%).

THK koncentrācija nedervīdā 2010. gadā bija augstāka nekā 2009. gadā (17,8% pret 15,1%), bet THK koncentrācija ārvalstu produktos bija krietni zemāka nekā pagājušajā gadā (7,5% pret 9,9%). Nedervīdā ir krietni zemāks kanabidiola daudzums nekā importa kaņepēs.

THK attiecība atspoguļojas arī cenās – nedervīda produkti attiecīgi ir dārgāki. Laika posmā starp 2007. un 2009. gadu nedervīda vidējā cena ir augusi par 50% un šādā līmenī saglabājusies arī 2010. gadā.

izraisītā reibumā. Saskaņā ar pētījumiem katrs simtais autovadītājs narkotisko preparātu vai medikamentu izraisīta reibuma dēļ ceļu satiksmē ir ļoti bīstams.

/Actnow.nu

HeSaidSheSaid

He said: *He has all the time in the world...*

She said: *Do you have any time at all?*

Pēdējā pusgadsimta laikā Eiropas sabiedrība eksperimentēja un novērtēja gan ierobežojošas, gan liberālas attieksmes pret nelikumīgām narkotikām un narkomāniju rezultātus. Mūsu pārdomās par to mēs nonākam pie narkotiku lietošanas noraidījuma.

ECAD is Europe's leading organization promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens. ECAD member cities work to develop initiatives against drug abuse supporting the United Nations Conventions.
Has your city joined ECAD?

ECAD Head Office
European Cities Against Drugs
ECAD, Stadshuset
105 35 Stockholm, Sweden
Tel. +46 850829363 Fax +46 850829466
E-mail: ecad@ecad.net www.ecad.net

ECAD Regional Office in Russia
www.ecad.ru
zazulin@ecad.ru
+7 812 328 96 65

ECAD Regional Office in Latvia
Tel. +371 6510591
www.ecad.riga.lv andrejs.vilks@rcc.lv

ECAD Regional Office in Bulgaria
www.ecad.hit.bg/home.html
doctor_ivo@abv.bg
+359 5 684 1391

ECAD Regional Office in Turkey
www.ibb.gov.tr/ecad ecad@ibb.gov.tr